

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

פה.

עין משפט
נר מצוה

בז א מ"י פ"ג מהל'
עירובין הלכה כג
טוש"ע א"ח ס"י שעו סעיף
:3
יז ב מ"י שם הלכה יז
טוש"ע שם סעיף ג:

רבינו חננאל

בור (שאין) [שבין] שח
 חצירות, מופלג מכחול
 זה בארבעה מכותה זה
 בארבעה, והבור בארבע
 מיטטא. והמוציא זיו על
 שרוא וממלא זה מוציא
 זיו שרוא וממלא. ורבי
 יהודה דריה אמר רבי
 קניא, דיי לו אמר אבי
 זה הרב הארץ רשאל
 היא, יארד הרב אמר רבי
 אין אדם אוסר על חבריו
 זיון דרור ואפי' קניא לא
 צריך. ודייק דרור אמר
 שמואל היא. זה מוציא
 זיו של שרוא וממלא.
 טעמא דאפי' זיו לא הוה
 אפי' זיו אסור למילתא.
 טעמא חברי שרוא
 לו רשות באורי דלא
 סגטא אוסר עליה, שרוא
 דאזר אוסר על חבריו
 דרך אורי. ודייקין לרב
 דהיה דאמר שרוא חצירות
 ושלוש חורבות כניהן, זה
 עדי זיוק (ול) בסמך לו
 עדי זיוק שרוא שמשמש
 בסמך לו על זיו וריקא,

בַּרְךָ שְׁבִי שְׁתֵּי חֲצִירוֹת מוֹפְלָגֹת מְכוּוֹת זֶה ד' ב'ו'. פִּירֵשׁ קוֹמְטֵס
שֶׁשׁ צִין שְׁמִי חֲלִירוֹת כְּעִין מִצִּי קֶטֶן וְאִין לִירִין פְּמוֹחִין לוֹ
וְהַצּוֹר בְּאוֹמוֹ הַפֶּסֶק זֶה מוֹלִיף זִין כֹּל שְׁאוֹף עַד לְצוֹר וּמִמֶּלֶךְ דֶּרֶךְ חֲלוֹנוֹ
וְכֵן דִּכְיוֹן דִּמוֹפִלְגָּת ד' לֹא שְׁלֵטִי בִּיהַ לְאֶסְרוֹ זֶה עַל זֶה וּמִשּׁוֹם
שֶׁהֵאָר חֲשׂוֹן לְיִשְׂרָאֵל חֲדָשׁוֹ וְזִי

בור שבין שתי חצירות מופלגת מכותל זה ארבעה ומכותל זה ארבעה זה מוציא זז כל שהוא וממלא וזה מוציא זז כל שהוא וממלא ורב יהודה דידיה אמר אפילו קניא אמר ליה אביי לרב יוסף * הא דרב יהודה דשמואל היא דאי דרב * הא אמר * אין אדם אוסר על חבירו דרך אויר ודשמואל מהיכא אילימא מהא * דאמר רב נחמן אמר שמואל גג הסמוך לרשות הרבים צריך סולם קבוע להחזירו דילמא כדרך פפא אלא מהא זה מוציא זז כל שהוא וממלא וזה מוציא זז כל שהוא וממלא טעמא דאפיק הא לא אפיק אמרינן אדם אוסר על חבירו דרך אויר ודרב מהיכא אילימא מהא * שתי גוזמטאות זו למעלה מזו עשו מחיצה לעליונה ולא עשו מחיצה לתחתונה שתיהן אסורות עד שיערבו * ואמר רב הונא אמר רב לא שנו אלא בסמוכה אבל במופלגת ארבעה עליונה מותרת ותחתונה אסורה דלמא שאני הכא דכיון דלזה בוריקה ושלשול ולזה בשלשול לחודיה כלזה בוריקה ולזה בפתח דמי אלא מהא דאמר רב נחמן אמר רבי אבוח אמר רב * שני בתים ושלוש חורבות ביניהם וזה משתמש בסמוך שלו על ידי זריקה וזה משתמש בסמוך שלו על ידי זריקה והאמצעי

הבור לחצר מציאין דרך מלמעלה מי' דלוי מקום פטור כדאמרינן בשמעמין שני בתים משני ידיו רשות הרבים דמותר לזרוק מזה לזה: **דילמא כדרב פפא**. כדומתא וסודרנא מעיקרא סלקא דעמיה דאיירי בתשעות כבדים דלותן אין רביילין להתקרב לכתלים דמשתמשין בגג ע"י זריקה כגון אותם שמפסילין משאות במקלות על כתפיהם וכשרוצים לכתח כמתפסין על הגג ויש הפסק ד' מן האויר ולגג ומשני כדומתא וסודרנא שווא דבר קל ורביילין להתקרב לכותל ולגג ולא הוי דבר אור:

שני בתים ושלש חורבות ביניהם. פירש בקונטרס שאין לחורבות
בעלים אלא בני הבתים האלה משמע דסבד דאם יש להם
בעלים לאוסרין אותן הבעלים על בני הבתים אע"ג דאינם אוסרין
את החזק ואת המצוי שפסחין להם דק"ל כרזי יהודה דבית הכזב
אינו אוסר ובפירקין ^א נמי פסקין כר"ם דלמך דירה בלא בעלים לא
שמה דירה מכל מקום בצבחה מיהא אסור לנטול ובסוף הדר (ע"ל
פ"ד טז.) פירש כן בזה"ל גבי דילמא אחי לאפוקי מאני דבתים לחורבה
פירש והרי רשות אחרת היא שיש להם בעלים ובמצוי לא נשתתפה
שאינה אוסרת כדמניא לע"ל ^א אינה אוסרת אלא מקום דירה בלבד
דהיינו מקום פיתא או מקום לינה והא דשרינן הכא להשתמש בסמוך
לו אע"ג שיש לחזירו כמו כן חלק בה אינו אוסר על זה כיון שגם לזה
יש חלק בה דשניהם שותפים בשלשתן ואינם אוסרין זה על זה
ואם הסמוכים כיון דהוי לזה תשמישו נגזת ולחזירו בקשה ובשתי
מוצטרפות סוף פירקין עשו לתתונה סלקון נפשיתהו בעליהה ויש להם
אוסרין את העלינה חף על פי שעשו אותה בשותפות ויש להם
חלק בה ואין נראה לר"ם לעשות דירה בלא בעלים דירה לחאזין
לאסור לנטול בתוכו ואור"י דהא דלמרינן בןסוף הדר דילמא אחי
לאפוקי מאני דבתים לחורבה מיירי בחורבה הפתוחה לבית ומיירי
שאותו בית פתוח ללד אחר ואינו רגיל במצוי ^א ולכן אין המצוי
ניתר בלתי וקורה משום בית אלא משום חורבה ומיירי שפיר
הכא בחורבות שיש להם בעלים וכיון דלא דיירי בזה לו אסרי:
לינא

לימא

נור שנין שפי תלמידות. הפרודות זו מזו ומפסיק ביניהן כעין מצוי קטן ואין דוידר פתומין לו והצור בלחם הפסח מופלגת מכולת זה ארבעה כו'. דל"א לאו הכי (א) דמופלגה הוי תשמיש בנחת והוי כמו שהצור תלמידה בלחם זו ותלמידה בלחם זו שרשות שניהן שולטת זה ותמן במתני' דר"ב שנין שפי תלמידות חמי אלו חלוצין

היימנה צבחת שזה אוסר על זה עד שיערבו או עד שיעשו מחילה תלויה בצור כך השיב ר"י: זה מוילא וזו כל שהוא. מכתיו עד לצור וממלא דרך חלונו וכן זה דכיון דמופלגת ד' לא שלטי ציה לאסור זה על זו ומשום שיהא רשות לשניה צבדיו נמי ליכא שאין לזרעין פתוחין לחצר ללאת ולבא ברגל ואין תשמישתן בכך אלא דרך חורב. וצדין הוא דזו נמי לא ליבעי אלא משום היכר בעלמא שלא ישתמשו ברשות אחרת של שנים בלא עירוב משום הכי מתקני הכא פורתא ודכותהו אחרמז במבטת כבא בפרק האורק (דף ק"ט) ספיהר שד הובא אמר מוילא הימנה ציה כל שהוא וממלא ומוקמינן לה התם דלינו אלא היכר בעלמא דלא ליימי לטלטולי מברמליה אחרת לרה"י וס' לגבי מילוי ק"ל ללאו כרמליה היא אלא קרקעיתה אלל בארץ דליה תסור פטור הוא דמיא כחמין דמיא מתוך קדום אפילו קניא. דלא מינכר כולי האי שרי: והא דרב יהודה. דבעי תיקון כל שהוא: דשמואל היא. משמואל רביה גמר לה דרריך תיקון קאת: דאי דרב דהוה נמי רביה מיניה לא גמר לה דהא אין אדם אוסר על חבירו בתשמיש מופלג כזה שרריך לזרוע דלי באורי ד' טפחים ואפילו

קניא לא זכרין: ודשמואל מהיא. מאזו מיימרא דשמואל סלקא דעתיה דאביי למשמע דרב יהודה מדשמואל גמר לה. סלקא דעתך השתא דכי שמעה אביי להא דרב יהודה מילתא באנפי נפשיה שמעה אמר רב יהודה בור שצין שמי חצירות מופלגת ארבעה מכאן ומכאן זה מוסיף קנה כל שהוא וממלא וכו' ולא שמעה בהדיא הא דשמואל דאי גלה דהא דשמואל דזין כל שהוא שמעה אביי להא דרב יהודה מאי תיבעי לן דשמואל מהיכא הא הכא אשמעינן שמואל בהדיא דבעי תיקון: לרין פולס קצוע. ואי לא בני רה"ר אכרי עליה דרך אורר שאין גג ראי למשמעין אלא"כ וזרקין עליו שום דבר דסתם רה"ר איכא חפוי סמוך לכתלים ומתרחקים על כרחן: דילמא דדרב פפא. תשמעין גמור הוא להן בכומתא וסודרא [פד]: אלא מהא כו'. דאביי שמעה לדרב יהודה אמילמיה דשמואל והכי קאמר אביי הא דבעי רב יהודה קניא משמואל גמר לה דבעי תיקון ואחא לאשמעינן דשמואל רביה לאו זין דוקא אמר דכיון דלא בעי זין ד' דהא זין כל שהוא אמר לייף רב יהודה מיינה דה"ל לקניא: ודרב מהיא. שמעינן דהא אדם אסר על חצירו דרך אורר: אלא תמכונס. שאין עליונה משוכה מכנגד התחמונה במשך הכותל ד' טפחים ואע"ג דגבוהה ממנה עשרה רב לטעמיה דאמר [פג]: לזה בשלשול ולזה בזריקה שניהן אסורין דתשמיש דשלשול זריקה חשיב תשמיש אבל במופלגת מכנגדה ד' כיון דאין לתחמונה כאן אלא תשמיש מופלג במשך זהו אורר ולא תשמיש הוא. לא מצינו לשון הפלגה בש"ס דגבהה אלא

י) במשכה דתתן במתניתין [סס] דנ"א בסמוכה כו': שאני הא דכיון דלוח. דלוח אורר זריקה גובה ושלשול ולזה בשלשול לחודהי שמשלשל שן לים: כלום בפסח גובה בזריקה דמי. אבל גב בור דשמיין שון בהפלגה לעולם אימא לך דאסרי: וג' חורבות ביניהן. מחציות פרושות וזו וזו ואין בהן דיוורין ואין להן צעלים אלא בני הבתים האלו ויש חלונות בבתים פתוחין לחורבה: זה משמסם. בחורבה הסמוכה לו דרך חלונות ע"י זריקה הואיל ואין לו זה תשמיש גמור בחול שאין לו זה פתח פתוח לה אלא חלון אין פיראת המחיצה אסרת ומותר להשתמש בכולה והוא אינו יכול להשתמש דרך חלון למרחוק אלא ע"י זריקה וחצירו אורר אסר עליו ואע"פ שמשמסם זה בחול בזריקה אורר שאין לו עליו תשמיש אלא ע"י אורר אבל בסמוכה לחצירו לא ישתמש

(א) [לקמן פח.], (ב) [לעיל
פד:], (ג) [לקמן פז:],
(ד) [לקמן פח.], (ה) [לקמן
דף פו.], (ו) [דף פו.], (ז)
עב.],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צור וכו'
דמופלג ארבע' הוי:
(ב) ד"ה אלל בסמוכה וכו'
אלל בהמשכה כדתנן:
(ג) תוס' ד"ה שמי וכו' ואינו
רגיל במצוי זה ולכן:

גליון הש"ס

גמ' א"ל אביי לר"י הא
דר"י דשמואל היא. לעיל
דף ז ע"א יבמות דף יח
ע"א כתובות דף יב ע"ב: